

Aspidosperma (Štítosemenka)

čeleď: Apocynaceae

Roste od Mexika po Argentinu v podobě stromu (i keře). Dorůstá výšky až 60m. Při poranění roní bílý, oranžový nebo červený latex. Některé druhy mají hluboce žlábkované kmeny. Palisty chybí. Listy bývají střídavé nebo prakticky vstřícné (i 3četně přeslenité), jednoduché se zpeřenou žilnatinou. Květenství je vrcholičnaté nebo kyticovité, vlastní květy mají zpravidla (4 -) 5 kališních laloků, koruna je řepicovitá až trubkovitá a laloky vzpřímené až přehnute. Plodem je zploštělý částečně dřevnatý měchýřek obsahující zploštělá semena, která mohou mít křídlo.

Aspidosperma album

synonyma: *A. centrale*, *A. latisiliqua*, *Bignonia latisiliqua*, *Macaglia alba*, *Peltospermum latisiliquum*, *Peltospermum patrisii*

oblasti: Brazílie, Francouzská Guyana, Guyana, Kolumbie, Venezuela

Roste v Guianách, Venezuele, Kolumbii, Peru a Brazílii.

Aspidosperma araracanga

oblasti: Kolumbie, Peru, SZ Brazílie, Venezuela

Roste ve Venezuele, Kolumbii, Peru a Brazílii.

Aspidosperma auriculatum

oblasti: Pará

Roste v Brazílii.

Aspidosperma australe

synonyma: *A. argenteum*, *A. australe* var. *erythroxylum*, *A. australe* var. *estrellense*, *A. australe* var. *longepetiolatum*, *A. missionum*, *A. occidentale*, *Macaglia australis*

oblasti: Bolívie, Brazílie, Paraguay, SV Argentina

Roste v Brazílii, Argentině, Paraguaye a Bolívii.

Aspidosperma camporum

synonyma: *A. warmingii*, *Macaglia camporum*

oblasti: J Brazílie

Roste v Brazílii.

Aspidosperma capitatum

oblasti: Kolumbie, Peru

Roste v Kolumbii a Peru.

Aspidosperma carapanauba

synonyma: Geissospermum excelsum

oblasti: Brazílie, Francouzská Guyana, Peru

Roste v Brazílii, Peru a Francouzské Guyaně.

Aspidosperma cuspa

synonyma: A. decipiens, A. domingense, A. ellipticum, A. lhotzkyanum, A. lhotzkyanum var. hypolasmium, A. lhotzkyanum var. parvifolium, A. lucentivenium, A. sessiliflorum, A. woronowii, Conohria cuspa, Conoria cuspa, Macaglia decipiens, Thyroma decipiens, Thyroma lhotzkiana, Thyroma sessiliflora

oblasti: Ekvádor, Hispaniola, Kolumbie, Panama, Paraguay

Roste v Panamě, Hispaniole, Trinidadu a na jih po Paraguay v podobě keře nebo stromu. Dorůstá výšky do 8m. Listy jsou eliptické až vejčité, oboustranně zakulacené nebo tupé, mohou být mírně ochlupené, matné nebo lesklé, dlouhé 2 - 13cm, široké 1 - 8cm, spodní strana mírně nasivělá a řapíky jsou dlouhé 2 - 9mm. Květenství je terminální, dlouhé 1 - 3cm, ochlupené, má 1 - 3mm listeny, vlastní květy jsou přisedlé, kališní laloky vejčité, dlouhé 1mm, koruna žlutozelená nebo bílá, trubka dlouhá 3mm s laloky délky 1mm. Plodem je mírně ledvinovitý měchýřek, na vrcholu může mít špičku, délku 2 - 4cm, šířku 1 - 2cm a obsahuje semena délky 2,5 - 3,5cm a šířky 1 - 1,5cm.

Aspidosperma cylindrocarpon

synonyma: A. brevifolia, A. cylindrocarpon var. longipetiolatum, A. cylindrocarpon var. macrophyllum, A. lagoense

oblasti: Bolívie, Brazílie, Paraguay, Peru

Roste v Brazílii, Peru, Paraguayi a Bolívii.

Aspidosperma darienense

oblasti: Ekvádor, Francouzská Guyana, Kolumbie, Panama, S Brazílie

Roste v Panamě a na severu Jižní Ameriky.

Aspidosperma decussatum

synonyma: A. decussatum subsp. jauaense

oblasti: Venezuela

Roste ve Venezuele.

Aspidosperma desmanthum

synonyma: A. chiapense, A. chiapense f. tenax, A. cruentum, A. matudae, Macaglia desmantha

oblasti: Brazílie, Chiapas

Roste od Mexika po Brazílii.

Aspidosperma discolor

synonyma: A. discolor var. parvifolium, A. francisii, Macaglia discolor

oblasti: Brazílie

Roste v Brazílii.

Aspidosperma dispermum

synonyma: Macaglia disperma

oblasti: Bahia, Minas Gerais

Roste v Brazílii.

Aspidosperma eburneum

synonyma: A. compactinervium, A. pruinatum

oblasti: Brazílie

Roste v Brazílii.

Aspidosperma eteanum

oblasti: SZ Brazílie

Roste v Brazílii.

Aspidosperma excelsum

synonyma: A. marcgravianum, Macaglia excelsa

oblasti: Bolívie, Francouzská Guyana, Guyana, Kolumbie, Kostarika, Panama, Peru, Surinam, SZ Brazílie, Venezuela

Roste od Kostariky po Brazílii v podobě stromu. Dorůstá výšky 20 - 60m. Listy jsou vejčité až eliptické, špičaté nebo tupé, matné, tuhé, dlouhé 6 - 14cm, široké 2 - 5cm, báze tupá až zakulacená, spodní strana může být papilkatá a řapíky jsou dlouhé 1 - 2cm. Květenství je terminální, kyticovité, jemně ochlupené, listeny malé, vlastní květy jsou přisedlé, kališní laloky mají různou délku, vejčitý tvar, tupý konec, délku 2 - 3mm, vnější strana ochlupená a nazelenalá, koruna má trubku délky

5mm, šířku 1,5mm, laloky vejčité, špičaté a dlouhé 1,5mm. Plodem je prakticky kulatý měchýřek o průměru 4 - 6mm.

Aspidosperma fendleri

oblasti: Guyana, Venezuela

Roste ve Venezuele a Guyaně.

Aspidosperma formosanum

oblasti: Goiás

Roste v Brazílii.

Aspidosperma gehrtii

oblasti: São Paulo

Roste v Brazílii.

Aspidosperma glaucum

oblasti: Venezuela

Roste ve Venezuele.

Aspidosperma helstonei

oblasti: Francouzská Guyana, Surinam

Roste v Surinamu a Francouzské Guyaně.

Aspidosperma illustre

synonyma: *Coutinia illustris*

oblasti: V Brazílie

Roste v Brazílii.

Aspidosperma inundatum

synonyma: *A. acanthocarpum*

oblasti: Amazonas, Pará

Roste v Brazílii. Větve jsou v mládí hustě zrzavě ochlupené Listy jsou vejčité až eliptické, špičaté,

prakticky kožovité, dlouhé 7 - 16cm, široké 2,5 - 7cm, spodní strana hnědě ochlupená, báze tupá a řapíky jsou dlouhé 1,5 - 2cm. Květenství je terminální, chocholičnatě kyticovité, dlouhé 4 - 9cm, vlastní květy mají 2mm stopku, kališní laloky špičaté, dlouhé 2,5 - 3mm, koruna je bílá, trubka dlouhá 9mm, široká 2,5mm a laloky dlouhé 1,5cm. Plodem je trnité kulatý měchýřek o průměru 3,5 - 4cm obsahující semena o průměru 3 - 4cm.

Aspidosperma leucocymosum

synonyma: A. leucostachys

oblasti: Amazonas, Venezuela

Roste ve Venezuele a Brazílii.

Aspidosperma limae

oblasti: Pernambuco

Roste v Brazílii.

Aspidosperma macrocarpon

synonyma: A. duckei, A. gardneri, A. gardneri var. ellipticum, A. gardneri var. ovatum, A. lanatum, A. lecointei, A. macrocarpon var. glabratum, A. macrocarpon var. lanatum, A. macrocarpon var. macrothyrum, A. platyphyllum, A. snethlagei, A. verbascifolium, Macaglia gardneri, Macaglia lanata, Macaglia macrocarpa, Macaglia platyphylla, Macaglia verbascifolia

oblasti: Bolívie, Paraguay, Peru, Střední Brazílie, Venezuela

Roste ve Venezuele, Bolívii, Paraguayi, Peru a Brazílii v podobě stromu. Dorůstá výšky do 25m. Borka je tlustá, korkovitá, na větvích tenká a popraskaná. Listy jsou střídavé, eliptické, oboustranně tupé, mohou být žlutě ochlupené, dlouhé 10 - 17cm, široké 5 - 8cm a řapíky jsou dlouhé 1 - 4cm. Květenství je terminální, chudě okoličnaté, dlouhé 3,5cm, ochlupené, vlastní květy mají vejčité, špičaté a ochlupené kališní cípy délky 2 - 4mm, stopka je dlouhá 1 - 2mm, koruna bílá, drobně žlutě ochlupená, trubka má délku 6 - 7mm a laloky jsou eliptické, dlouhé 7 - 9mm. Plodem je drobně ochlupený měchýřek délky 0,9 - 1,4cm a průměru 0,8 - 1,2cm.

Aspidosperma macrophyllum

synonyma: Macaglia macrophylla, Paralyxia macrophylla, Paralyxia schomburgkii

oblasti: Francouzská Guyana, Guyana

Roste v Guyanách.

Aspidosperma megalocarpon

synonyma: A. lundellianum, A. sanguineum, A. stegomeris, Cufodontia arborea, Cufodontia escuintlensis, Cufodontia lundelliana, Cufodontia stegomeris, Macaglia megalocarpa

oblasti: Belize, Brazílie, Chiapas, Ekvádor, Guatemala, Honduras, Kolumbie, Nikaragua, Oaxaca, Panama, Salvador, Surinam, Venezuela, Veracruz

Roste od Mexika po Kolumbii, Ekvádor a Brazílii v podobě stromu. Dorůstá výšky 7 - 30m při průměru kmene 20 - 80cm. Borka je bělavá, drsná, na větvích ochlupená. Listy jsou střídavé, mírně obvejčité, špičaté až tupé, tuhé, prakticky kožovité, lesklé, dlouhé 5 - 25cm, široké 2 - 9cm, báze špičatá až tupá, spodní strana bledší, žilnatina bohatá a řapíky jsou dlouhé 1 - 3cm. Květenství je terminální i úžlabní, chocholičnatě kyticovité, bohaté, krátce stopkaté, vlastní květy mají žlutobílou korunu, trubku délky 3 - 4mm, laloky čárkovité, ocasovité a dlouhé 1,5 - 2mm. Plodem je eliptický až prakticky kulatý dřevnatý jemně ochlupený měchýřek délky 8 - 15cm a šířky 6 - 11cm. Existuje vnitrodruhový taxon:

- subsp. *curranii*/A. *curranii*/Cufodontia *curranii*

Aspidosperma megaphyllum

oblasti: Acre, Peru

Roste v Brazílii a Peru.

Aspidosperma multiflorum

synonyma: A. *divaricatum*, A. *monteroi*, Macaglia *multiflora*

oblasti: Bolívie, Brazílie

Roste v Brazílii a Bolívii.

Aspidosperma myristicifolium

synonyma: A. *elatum*, Geissospermum *myristicifolium*

oblasti: Acre, Ekvádor, Kolumbie, Kostarika, Peru

Roste v Kostarice, Kolumbii, Ekvádoru, Peru a Brazílii.

Aspidosperma nanum

oblasti: Mato Grosso

Roste v Brazílii.

Aspidosperma neblinae

oblasti: Venezuela

Roste ve Venezuele.

Aspidosperma nemorale

oblasti: J. Brazílie

Roste v Brazílii.

Aspidosperma nigricans

oblasti: Paraíba

Roste v Brazílii.

Aspidosperma nitidum

synonyma: A. aquaticum, Thyroma nitida

Aspidosperma nobile

synonyma: A. pohlianum, Macaglia nobilis, Macaglia pohliana

oblasti: Bolívie, Brazílie

Roste v Brazílii a Bolívii.

Aspidosperma oblongum

synonyma: A. kuhlmannii, Macaglia oblonga

oblasti: Francouzská Guyana, Guyana, Venezuela

Roste ve Venezuele a Guyanách.

Aspidosperma obscurinervium

oblasti: Amazonas

Roste v Brazílii.

Aspidosperma olivaceum

synonyma: A. bello-horizontinum, A. olivaceum var. obtusifolium, A. sellowii, A. sellowii var. collinum, Macaglia olivacea, Thyroma sellowii

oblasti: JV Brazílie

Roste v Brazílii.

Aspidosperma pachypteron

synonyma: A. exalatum, A. rhombeosignatum, Macaglia pachyptera

oblasti: Venezuela

Roste v Venezuele.

Aspidosperma parvifolium

synonyma: A. ingratum, A. tambopatense, Thyroma parvifolia

oblasti: Brazílie

Roste v Brazílii.

Aspidosperma pichonianum

oblasti: Venezuela

Roste ve Venezuele.

Aspidosperma polyneuron

synonyma: A. dugandii, A. peroba, A. polyneuron var. longifolium, A. polyneuron var. puberulum, A. venosum, Thyroma polyneura

oblasti: Argentina, Brazílie, Kolumbie, Paraguay, Peru

Roste v Brazílii, Kolumbii, Peru, Argentině a Paraguayi v podobě stromu. Dorůstá výšky do 20 - 30 (i 40)m při průměru kmene do 80cm. Borka má výrazné lenticely. Listy jsou střídavé, mírně obvejčité, špičaté, tupé či zakulacené, tuhé, sítnatě žilkované, dlouhé 4 - 12cm, široké 1 - 4cm, báze klínovitá až tupá a řapíky jsou dlouhé 1 - 1,5cm. Květenství je jemně šedě ochlupené, dlouhé 1 - 3cm, vlastní květy mají 1mm stopku, listeny malé, kališní laloky vejčité, špičaté až zakulacené, jemně přitiskle ochlupené, koruna bílá až nažloutlá, trubka dlouhá 2,5 - 3mm, široká 1mm a laloky vejčité, dlouhé 0,5 - 1,5mm. Plodem je kyjovitý měchýřek délky 3 - 6cm, šířky 1 - 1,5cm obsahující semena délky 2 - 3,5cm.

Aspidosperma pyricollum

synonyma: A. longipetiolatum, A. pyricollum var. obovatum, Macaglia pyricolla

oblasti: Brazílie

Roste v Brazílii.

Aspidosperma pyrifolium

synonyma: A. bicolor, A. guaraniticum, A. martii, A. molle, A. populifolium, A. pyrifolium var. molle, A. refractum, Macaglia bicolor, Macaglia martii, Macaglia populifolia, Macaglia pyrifolia, Macaglia refracta, Thyroma bicolor

oblasti: Bolívie, Brazílie, Paraguay

Roste v Brazílii, Bolívii a Paraguayi.

Aspidosperma quebracho-blanco (Štítosemenka kebračo)

synonyma: A. crotalorum, A. quebracho, A. quebracho-blanco f. malmeana, A. quebracho-blanco f.

schlechtendaliana, *A. quebracho-blanco* f. *spiegazziniana*, *A. quebracho-blanco* var. *ellipticum*, *A. quebracho-blanco* var. *pendula*, *A. quebrachoideum*, Macaglia quebracho, Macaglia quebracho-blanco

oblasti: Bolívie, Brazílie, Paraguay, SZ Argentina, Uruguay, Z Argentina

Roste v Brazílii, Bolívii, Paraguayi, Argentině a Uruguayi v podobě nízkého stromu v jižní Americe. Listy jsou kožovité, celokrajné, kopinaté, seskupené do 3 - 4četných přeslenů. Květenstvím je bohatá lata, vlastní květy mají špičaté korunní lístky.

Aspidosperma quirandy

Aspidosperma ramiflorum

synonyma: *Geissospermum ramiflorum*

oblasti: Bolívie, Brazílie

Roste v Brazílii a Bolívii.

Aspidosperma reductum

synonyma: *A. riedelii* subsp. *reductum*

oblasti: Paraguay

Roste v Paraguayi.

Aspidosperma resonans

oblasti: Bolívie

Roste v Bolívii.

Aspidosperma riedelii

synonyma: *A. riedelii* f. *microphyllum*, *Thyroma riedelii*

oblasti: Brazílie, Paraguay

Roste v Brazílii a Paraguayi.

Aspidosperma rigidum

synonyma: *A. acreanum*, *A. jaunechense*, *A. laxiflorum*, *A. rawolfioides*, *A. subumbellatum*

oblasti: Amazonas, Bolívie, Kostarika, Peru

Roste od Kostariky po Brazílii v podobě stromu. Dorůstá výšky 8 - 40m. Borka má nápadné lenticely. Listy jsou vejčité až eliptické, prakticky ocasovité, tuhé, matné, dlouhé 6 - 15cm, široké 2 - 6cm, žilnatina nenápadná a řapíky jsou sbíhavé, dlouhé 0,5 - 1,5cm. Květenství je terminální či

úžlabní, vrcholičnaté, jemně ochlupené, dlouhé 3 - 4cm, vlastní květy mají 2 - 3mm stopku, listeny drobné, kališní laloky vejčité, tupé i špičaté, dlouhé 1 - 1,5mm, koruna je zelenobílá, holá, trubka má délku 2 - 3mm, laloky jsou eliptické a dlouhé 5 - 7mm. Plodem je kulovitý prakticky přisedlý měchýřek průměru 3 - 4,5cm obsahující prakticky kulovitá semena o průměru 4cm.

Aspidosperma salgadense

oblasti: Pará

Roste v Brazílii.

Aspidosperma sandwithianum

oblasti: Francouzská Guyana, Guyana

Roste v Guyanách.

Aspidosperma schultesii

oblasti: Peru, SZ Brazílie, Venezuela

Roste ve Venezuele, Peru a Brazílii.

Aspidosperma spruceanum

synonyma: A. igapoanum, A. leucomelanum, A. melanocalyx, A. paniculatum, A. steinbachii, A. verruculosum, A. verruculosum var. laeve, A. woodsonianum, Macaglia melanocalyx, Macaglia spruceana, Macaglia verruculosa

oblasti: Bolívie, Brazílie, Francouzská Guyana, Guyana, Peru

Roste v Brazílii, Bolívii, Peru a Guyanách v podobě stromu. Dorůstá výšky 20m. Listy jsou střídavé, mírně vejčité, tupé až zakulacené či krátce špičaté, lesklé, dlouhé 8 - 17cmm, široké 2 - 7cm, báze kulatá až klínovitá a řapíky jsou dlouhé 2 - 3cm. Květenství je chocholičnaté, jemně plstnaté, kališní laloky eliptické, špičaté, dlouhé 3mm, vlastní květy mají 1mm stopku, korunu s trubkou délky 4 - 4,5mm, laloky úzce vejčité a ocasovité. Plodem je eliptický až kulatý černě ochlupený měchýřek délky 7 - 10cm, šířky 6 - 9cm se 4 - 5cm stopkou a obsahuje mírně eliptická semena o průměru 6 - 9cm.

Aspidosperma steyermarkii

oblasti: Venezuela

Roste ve Venezuele.

Aspidosperma subincanum

synonyma: A. subincanum var. tomentosum, Macaglia subincana

oblasti: Bolívie, Brazílie

Roste v Brazílii a Bolívii.

Aspidosperma thomasii

oblasti: Bahia

Roste v Brazílii.

Aspidosperma tomentosum

synonyma: A. chodatii, A. dasycarpon, A. gomezianum, A. hilarianum, A. obscurum, A. pallidiflorum, A. quirandy var. angustifolium, A. quirandy var. campestre, A. quirandy var. silvaticum, A. rojasii, A. tomentosum var. angustifolium, A. tomentosum var. claussenii, A. tomentosum var. velutinum, A. velutinum, Macaglia dasycarpa, Macaglia gomeziana, Macaglia hilariana, Macaglia obscura, Macaglia tomentosa

oblasti: Bolívie, Brazílie, Paraguay

Roste v Brazílii, Bolívii a Paraguayi.

Aspidosperma triternatum

synonyma: A. chakense, A. chakensis, A. horcokebracho, A. horko-kebracho, A. quebracho-blanco
subsp. brevifolium

oblasti: Paraguay, S Argentina

Roste v Paraguayi a Argentině.

Aspidosperma ulei

synonyma: A. occidentale

oblasti: Brazílie, Francouzská Guyana, Guyana, Kolumbie, Surinam, Venezuela

Roste v Brazílii, Guyanách, Venezuele, Kolumbii a Surinamu.

Aspidosperma vargasii

synonyma: Macaglia vargasii

oblasti: Brazílie, Francouzská Guyana, Guyana, Kolumbie, Peru, Surinam, Venezuela

Roste v Brazílii, Guyanách, Venezuele, Kolumbii a Surinamu v podobě stromu. Dorůstá výšky do 20m. Listy jsou mírně obvejčité, špičaté, tuhé, dlouhé 5 - 12cm, široké 3 - 6cm, báze tupá až ostře klínovitá a řapíky jsou dlouhé 1 - 1,5cm. Květenství je husté, jemně ochlupené, dlouhé 2 - 5cm, vlastní květy mají stopku délky 1mm, kališní laloky vejčité, špičaté, dlouhé 2mm, koruna je bílá, ochlupená, trubka má délku 3,5 - 4mm, šířku 1mm, laloky vejčité, tupé a dlouhé 1,5mm. Plodem je hruskovitý měchýřek délky 4 - 5cm, šířky 2,5 - 3cm, mají stopku délky 0,5 - 1cm a semena jsou vejčitá, dlouhá 4cm a široká 2,5cm.

Aspidosperma williamii

oblasti: Amazonas

Roste v Brazílii.

Další informace:

<http://botanika.wendys.cz/index.php/19-fr-polivka-uzitkove-a-pametihodne-rostliny-cizich-zemi/1038-stitosemenka-kebraco-aspidosperma-quebracho-blanco>

<http://databaze.dendrologie.cz/index.php?menu=4&id=4143>

<https://www.rostliny.net/>